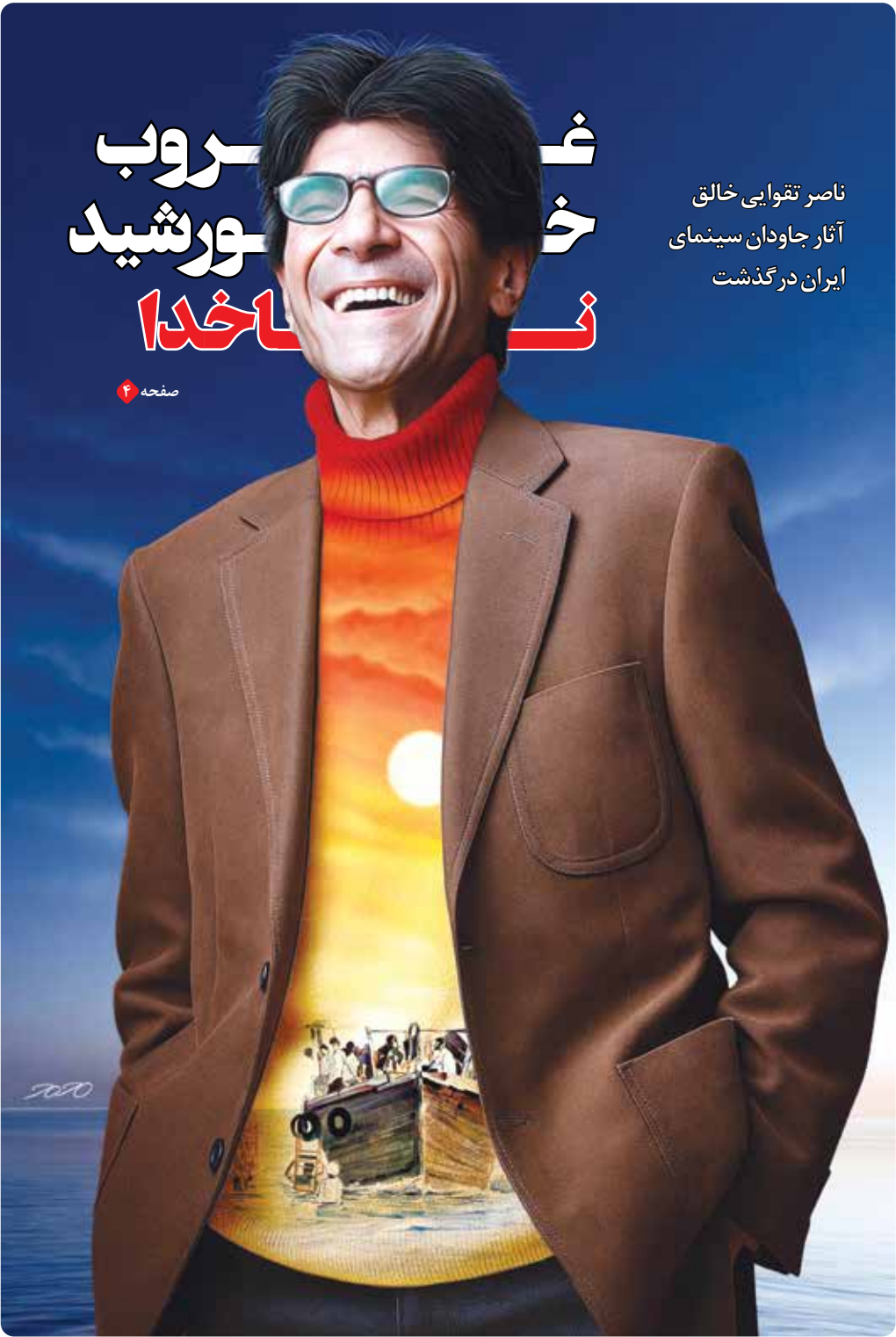

طرح: محمد زمانی

ترامپ آداب دیپلماتیک را رعایت می کند؟

ژست دعوت به گفتگو

بازگشت تهران به میز مذاکره نه با دعوت به شرم‌الشیخ و نه با تهدید در کنست تل‌آویو که در رفتاری محترم و معقول امکان‌پذیر است و این نخستین بخش از آداب ورود به مذاکره با ایران است تا هر مذاکره‌ای به معامله‌ای برسد-برای طرفین تبدیل شود.

«آماده مذاکره با ایران هستیم» تر جیع‌بند سخنرانی‌های اخیر رئیس‌جمهور آمریکا از زمان امضای آتش‌بس میان حماس و رژیم اسرائیل و پایان جنگ در غزه است. گزاره‌ای که با دو رویکرد خوشبینانه و بدبینانه می‌توان آن را مورد ارزیابی قرار داد. در نگاهی آغشته به سوطن، اعلام آمادگی برای گفت‌وگو در مهر سال جاری برای تهران یادآور همان اعلام در اسفند سال گذشته است که پس از پذیرش مذاکره از سوی تهران و برگزاری ۵ دور گفت‌وگو، ایران بمباران شد. در خوشبینی کاملاً محتاطانه‌ای هم می‌توان گفت ترامپ و آمریکا امروز بیش از هر زمان دیگری نیازمند تغییر کانون تمرکز خود از غرب آسیا به شرق آن هستند و از این رو برای پایان دادن به منازعات موجود در این منطقه آماده گفت‌وگو. در هر دو این نگاه اما آنچه برای ایران اهمیت ویژه دارد ایستادن بر سر منافع خود در هر شرایطی است.

دونالد ترامپ؛ پیش و شاید بیش از آنکه رئیس‌جمهور آمریکا باشد، تاجری شناخته شده در این کشور و جهان بود و است. وی در کتاب «هنر معامله» جمله‌ای دارد به این مضمون که در معامله ابتدا درخواست بزرگ مطرح و سپس با فشار مداوم سعی کنید به آن برسید. جمله‌ای که ترامپ در دور دوم ریاست جمهوری خود آن را از بنگاه‌های اقتصادی خود به کاخ سفید آورد تا در تعامل با کشورها و مردم جهان در دستور کار قرار دهد، نگاهی که در ارتباط با ایران هم تلاش می‌کند به نوعی آن را اجرا کند با این تفاوت که معامله با تهران آدابی دارد که مقداری با بخش‌های دیگر جهان متفاوت است.

این آداب ریشه در ماهیت نظام جمهوری اسلامی ایران دارد؛ ماهیتی که سیاست خارجی آن را تحت تأثیر قرار داده و اجازه تن دادن به هر معامله‌ای را نمی‌دهد اما حتی اگر چنین ماهیتی هم وجود نداشت، نگاه منطقی به مذاکره‌خوانی ترامپ هم پذیرفتن آن را با تردیهای عقلانی روبرو می‌ساخت.

شرح در صفحه ۱

تغییر لحن سخنگوی دولت: از وعده‌ی «به‌زودی» تا بیان «مواضع کلی» صدای دولت پزشکیان «محافظه‌کار» شده است؟

صفحه ۲

بلا‌یا محصول طبیعت نیستند، حاصل رفتار ما با طبیعت‌اند وقتی بلا‌یای طبیعی دیگر طبیعی نیست

صفحه ۳

افزایش نرخ بهره تهدیدی برای رشد بازار سهام است تب تند یا رشد واقعی؟

صفحه ۴

انتظارات اروپا و آمریکا برای مذاکرات پس از فعال شدن اسنپ‌بک

چرا مذاکرات هسته‌ای به بن‌بست رسید؟

خلع سلاح موشکی و محدودسازی برنامه‌های بالستیک انتظار سوم، خلع سلاح موشکی یا دست کم محدودسازی برنامه‌های بالستیک ایران است، که رویپو آن را «تهدید منطقه‌ای» خواند. سه کشور اروپایی در ۲۸ اوت تأکید کردند: «ایران باید موشک‌های بالستیک را محدود کند.» گروسی نیز هشدار داد: «موشک‌ها، برنامه هسته‌ای را تهدید می‌کنند.» این در حالی است که انتظار غربی‌ها بر قطعنامه ۲۲۳۱ استوار است، که موشک‌ها را محدود می‌کند. اما این محور، مذاکرات را به «بن‌بست نظامی» بدل کرد، جایی که خلع سلاح، معنای «امنیت» را برای غربی‌ها بازنمایی می‌کند، اما برای ایران معنای «تسلیم» می‌دهد. اندیشکده بروکینگز تأکید می‌کند که این انتظار، «شکستنده» است و بدون تضمین (مانند رفع تحریم‌های موشکی) به شکست منجر می‌شود.

رفع تدریجی تحریم‌ها در ازای تعهدات پایدار انتظار چهارم، رفع تدریجی تحریم‌ها در ازای تعهدات پایدار است، که رویپو آن را «هویج برای ایران» خواند. این محور جایی که مذاکرات را به «بن‌بست اقتصادی» بدل کرد، جایی که رفع «هویج» است، اما مشروط به تعهدات، «تله» می‌کند انتظار «شکستنده» است، که بدون رفع فوری تحریم نفت، به شکست منجر می‌شود. چرا که رفع تحریم نفتی، تجارت ایران را ۴۰ میلیارد دلار افزایش می‌دهد اما آجتان که می‌توان این محور را به «فرصت اقتصادی» بدل کرد، اما بدون اعتماد، «بن‌بست» می‌شود. در مجموع، انتظارات اروپا و آمریکا از مذاکرات پس از اسنپ بک، با محورهای توقف غنی‌سازی (۳.۶۷ درصدی)، پروتکل الحاقی، خلع سلاح موشکی و رفع تدریجی تحریم‌ها، دیپلماسی را به «بازی در زمان» بدل کرده و به نظر می‌رسد غربی‌ها هم در انتظار طولانی کردن زمان مذاکرات آتی با ایران با هدف اثرگذار شدن تحریم‌ها در کف خیابان‌های تهران هستند.

(۴۴۰ کیلوگرم) اهرم فشار دارد، اما سه کشور اروپایی و آمریکا با بازگشت تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد، برتری را حفظ می‌کنند. در ادامه، انتظارات اروپایی‌ها و آمریکایی‌ها را بررسی می‌کنیم:

توقف کامل غنی‌سازی اورانیوم

انتظار اصلی اروپا و آمریکا، توقف فوری غنی‌سازی اورانیوم ایران یا دست کم بازگشت به سطح ۳.۶۷ درصدی (حد مجاز برجام) است، که رافائل گروسی، مدیرکل IAEA، آن را «ضروری برای اعتمادسازی» خواند. سه کشور اروپایی در بیانیه ۲۸ اوت ۲۰۲۵ اعلام کرد: «ایران باید غنی‌سازی را متوقف کند و ذخایر ۶۰ درصدی را رقیق نماید.» این در حالی است که رویپو، در ۱۹ سپتامبر، افزود: «غنی‌سازی صفر، پایه هر توافقی است.» از یک منظر، انتظار غربی‌ها بر قطعنامه ۲۲۳۱ (۲۰۱۵) استوار است، که غنی‌سازی را محدود می‌کند، و آژانس نظارت را الزامی می‌نماید. اما توقف غنی‌سازی این ظرفیت را دارد که تحریم‌های نفتی را در مذاکرات احتمالی آینده، رفع کند، که وال استریت ژورنال آن را «فرصت برای رشد ۲ درصدی GDP ایران» توصیف کرد، اما الجزیره «تسلیم اقتصادی» توصیف می‌کند.

اجرای کامل پروتکل الحاقی و نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

انتظار دوم، اجرای پروتکل الحاقی و نظارت کامل IAEA است، که گروسی آن را «ضروری برای شفافیت» خواند. سه کشور اروپایی، در ۲۸ اوت گفتند: «ایران باید پروتکل الحاقی را تصویب و اجرا کند.» رویپو نیز افزود: «نظارت آژانس، پایه اعتماد است.» بررسی‌ها نشان می‌دهد در شرایط فعلی غربی‌ها تلاش می‌کنند روایت «عدم همکاری» ایران را با معنای «دشمن» غرب همسو و برجسته سازي کنند؛ این محور، مذاکرات را به «بن‌بست نظارتی» بدل کرد، جایی که پروتکل «شفافیت» است، اما برای ایران «تسلیم» به نظر می‌رسد.

به ۹۰۰۰ کیلوگرم رسیده، که ۴۵ برابر حد برجام است و خطر اشاعه را افزایش می‌دهد.»

این فعال‌سازی، که ژان-نوتل بارو، وزیر خارجه فرانسه، آن را «چاره‌ای برای نقض تعهدات ایران» خواند و مارکو رویپو، وزیر خارجه آمریکا، «فرصتی برای دیپلماسی جدی» توصیف کرد، انتظارات مشترکی را برجسته ساخت: «توقف غنی‌سازی، نظارت کامل آژانس، خلع سلاح موشکی و رفع تدریجی تحریم‌ها.» عباس عراقچی، وزیر خارجه ایران، در ۱۸ سپتامبر ۲۰۲۵ گفت: «اسنپ بک، دیپلماسی را نابود می‌کند و ما گزینه‌های خود را بازنگری خواهیم کرد.» (الجزیره، ۱۸ سپتامبر ۲۰۲۵). که این امر، مذاکرات را به «بازی در زمان» بدل کرد.

انتظارات اروپا و آمریکا از ایران چیست؟

اما انتظارات اروپا و آمریکا از مذاکرات پس از فعال شدن اسنپ بک در ۲۸ اوت ۲۰۲۵، بر اساس بیانیه‌های مشترک سه کشور اروپایی (فرانسه، آلمان، بریتانیا) و ایالات متحده، به چهار محور اصلی تقسیم می‌شوند:

(۱) توقف کامل غنی‌سازی اورانیوم

(۲) اجرای کامل پروتکل الحاقی و نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

(۳) محدودسازی برنامه‌های موشک‌های بالستیک

(۴) رفع تدریجی تحریم‌ها در ازای تعهدات پایدار

در همین راستا ژان-نوتل بارو، وزیر خارجه فرانسه، در ۱۳ سپتامبر ۲۰۲۵ گفت: «ایران باید غنی‌سازی را متوقف کند و پروتکل الحاقی را اجرا نماید تا دیپلماسی ادامه یابد.» مارکو رویپو، وزیر خارجه آمریکا، نیز تأکید کرد: «خلع سلاح موشکی و رفع تحریم‌ها، کلید توافق جدید است.» این محورها، که بر اساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA/GOV)، ۵۳/۲۰۲۵، ۳ سپتامبر ۲۰۲۵) و بیانیه سه کشور اروپایی (۲۸ اوت ۲۰۲۵) احصا شده، مذاکرات را به «بازی در زمان» بدل کرده، جایی که ایران با غنی‌سازی ۶۰ درصدی

در حالی سه کشور اروپایی (فرانسه، آلمان و بریتانیا – E3) مکانیسم اسنپ بک را فعال کردند و تحریم‌های پیش از برجام را احیا نمودند، که رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، آن را «نقطه عطفی در نظام عدم اشاعه» خواند. ایالات متحده، از طریق مارکو رویپو، وزیر خارجه، این اقدام را «فرصتی برای مذاکرات جدی» توصیف کرد و گفت: «ایران باید غنی‌سازی را متوقف کند تا دیپلماسی ادامه یابد.» اما انتظارات اروپا و آمریکا برای مذاکرات پس از فعال شدن اسنپ بک چیست؟

عباس عراقچی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در برنامه گفت و گووی ویژه خبری با اعلام بن‌بست در مذاکرات هسته‌ای ایران و آمریکا و توقف کامل مذاکرات با اروپا گفت: «اگر به ما پیشنهادی شود که متوازن، منصفانه، معقول و منطقی باشد، از موضع برابر و بر پایه احترام متقابل انجام گیرد و منافع ایران را در بر داشته باشد، ما همواره اهل گفتگو بوده‌ایم. پرچم مذاکره همواره در دست ما بوده است و امروز نیز تأکید می‌کنم، اگر پیشنهادی معقول و منصفانه ارائه شود، ما قطعاً آن را بررسی خواهیم کرد.»

اما چرا مذاکرات ایران و غرب بر سر پرورنده هسته‌ای به بن‌بست رسید؟ اروپا و آمریکا دقیقاً از ایران چه می‌خواهند و قرار است به ازای این امتیازها چه چیزی به تهران بدهند؟ چرا تهران پیشنهادهای اروپا و آمریکا را معقول و منصفانه نمی‌داند؟

در پیچ و تاب بحران هسته‌ای ایران، جایی که فعال‌سازی اسنپ بک توسط سه کشور اروپایی، در ۲۸ اوت ۲۰۲۵ تحریم‌های سازمان ملل را احیا کرد و ایران را به لبه پرتگاه دیپلماتیک کشاند، انتظارات اروپا و آمریکا از مذاکرات پس از آن به چالش جدید سیاست خارجی تبدیل شده است. رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، در ۳ سپتامبر ۲۰۲۵ هشدار داد: «ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران

خبر

احیای دیپلماسی میان آمریکا و ایران دشوار است

بی‌اعتمادی تهران به نمایش مذاکره ترامپ

تریتا پارسی، معاون اجرایی اندیشکده آمریکایی «کوئینسی برای سیاست‌ورزی مسئولانه»، گفت: حملات آمریکا و اسرائیل در ماه ژوئن، که در بحبوحه ادامه مذاکرات هسته‌ای میان واشنگتن و تهران رخ داد، تلاش‌های حامیان دیپلماسی (E3) را تضعیف کرد. این تصور وجود دارد که آمریکا از دیپلماسی برای ایجاد حس امنیت کاذب در ایران استفاده می‌کند.»

به گزارش خبرنگار سیاست خارجی ایرنا، سایت خبری تحلیلی الجزیره در گزارشی با عنوان «احیای دیپلماسی آمریکا و ایران علیرغم دست دوستی ترامپ دشوار است»، نوشت: در جریان سفر به خاورمیانه که به مناسبت پایان جنگ اسرائیل علیه غزه انجام شد، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده، به یکی دیگر از منابع تنش در منطقه یعنی روابط پرتنش میان تهران و واشنگتن پرداخت. ترامپ در سخنرانی خود در کنست اسرائیل در روز دوشنبه، که پیش‌تر در اقدامی بی‌سابقه طی جنگ ۱۲ روزه میان اسرائیل و ایران دستور بمباران تأسیسات هسته‌ای ایران را صادر کرده بود، از «دست دوستی» سخن گفت.

او درباره احتمال توافقی با تهران اظهار داشت: «ما آماده‌ایم، هر زمان که شما آماده باشید و این بهترین تصمیمی خواهد بود که ایران تا به حال گرفته است. این اتفاق خواهد افتاد. دست دوستی و همکاری باز است. به شما می‌گویم، آن‌ها [ایرانی‌ها] می‌خواهند توافق کنند. اگر بتوانیم توافقی داشته باشیم، فوق‌العاده خواهد بود.» اما با وجود این لحن آشتی‌جویانه، دولت ترامپ همچنان رویکردی سخت‌گیرانه در قبال ایران در پیش گرفته است و تحلیل‌گران معتقدند که مسیر بهبود روابط ما بین دو کشور همچنان موانع متعددی پیش رو دارد.

تریتا پارسی، معاون اجرایی اندیشکده آمریکایی «کوئینسی برای سیاست‌ورزی مسئولانه»، گفت: حملات آمریکا و اسرائیل در ماه ژوئن، که در بحبوحه ادامه مذاکرات هسته‌ای میان واشنگتن و تهران رخ داد، تلاش‌های حامیان دیپلماسی در ایران را تضعیف کرد. او افزود: «این تصور وجود دارد که آمریکا از دیپلماسی برای ایجاد حس امنیت کاذب در ایران استفاده می‌کند.»

ایران در دیپلماسی را نبسته است، اما رهبران این کشور نیز برای از سرگیری گفت‌وگو با آمریکا عجله‌ای ندارند؛ عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، در مصاحبه‌ای تلویزیونی در روز شنبه گفت: «اگر از سوی آمریکایی‌ها پیشنهاد معقول، متوازن و منصفانه‌ای برای مذاکره دریافت کنیم، حتماً آن را مورد بررسی قرار خواهیم داد.»

ایران دعوت مصر برای شرکت در اجلاس مربوط به جنگ غزه در شرم‌الشیخ را در روز دوشنبه رد کرد و دلیل آن را حملات و تحریم‌های آمریکا عنوان نمود. گفت‌وگوها درباره برنامه هسته‌ای ایران از زمان بمباران تأسیسات هسته‌ای این کشور توسط دولت ترامپ از سر گرفته نشده است. اسرائیل در ماه ژوئن، چند روز پیش از آنکه مقامات آمریکا با ایران برای دور جدیدی از مذاکرات آماده شوند، جنگ را آغاز کرد.

ایالات متحده که در دوره نخست ریاست‌جمهوری ترامپ در سال ۲۰۱۸ از توافقی پیشین محدودکننده برنامه هسته‌ای ایران خارج شده بود، این بار اصرار دارد که هر توافق جدیدی شامل ممنوعیت کامل غنی‌سازی اورانیوم در ایران باشد. این خواسته فراتر از مفاد توافق پیشین، موسوم به برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) است که تنها برنامه غنی‌سازی ایران را تحت نظام بازرسی سخت‌گیرانه بین‌المللی محدود کرده بود.

ایران این مطالبه جدید را به عنوان انکار حقوق خود به عنوان یک کشور مستقل تعبیر کرده و تأکید دارد که معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) غنی‌سازی اورانیوم را ممنوع نکرده است. بن‌بست بر سر موضوع غنی‌سازی به نقطه اصلی اختلاف در مذاکرات تبدیل شده است.

شماره آگهی: ۲۰۲۵۶۹۱

فرخوان تجدید (۲) مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همزمان با ارزیابی کیفی تأمین سرویس ارزیابی پشتیبانی مبتنی بر فناوری‌های بی‌سیم با یکبارگیری امن سازی شبکه‌های اختصاصی مجازی (VPN) به همراه نصب، نگهداری و پشتیبانی

اداره کل توسعه و تجهیز مرکز جمهوری اسلامی ایران
اداره امور قراردادهای و مناقصات

م الف ۲۶۳۱
رجوع به صفحه ۳

عارف:

از جنگ کلاسیک و گلوله‌ها به جنگ علم و فناوری رسیدیم

موثر به ارتباطات و فناوری اطلاعات با جایگاهی راهبردی، تأسیس وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اطلاعات برای بازنگری در رسیدن به فناوری‌های نوین و همچنین تشکیل معاونت علمی و فناوری، گفت: بخش فناوری‌های فضایی به دلیل وابستگی شدید یکی از بخش‌هایی بود که جنبه حیثیتی برای کشور پیدا کرده بود که در زمان تمرکز بر این حوزه تعداد افراد برجسته اندک بود.

معاون اول رئیس‌جمهور با بیان اینکه سند چشم انداز ۲۰ ساله به عنوان راهنمای ۴ برنامه پیشرفت و همچنین ابتکار بر دانش محوری به دلیل دستاوردهای دو دهه قبل از آن در علم و فناوری تدوین شد، ادامه داد: بنا بود طبق سند چشم‌انداز در فناوری‌های برتر به جایگاه اول برسیم و در مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز به این جمع‌بندی رسیدیم که اگر در یک حوزه پیشرفت‌های حاصل شود، به سایر حوزه‌ها نیز تسری خواهد یافت.

عارف با اشاره به طرح بزرگ وزارت پست و تلگراف در رساندن شبکه مخابراتی به روستاهای کشور تأکید کرد: در آن زمان و رساندن شبکه مخابراتی به روستاهای تصمیم‌گیری شد که اگر به روستایی مخابرات برسانیم در نتیجه نمی‌تواند برق و آب بهداشتی نداشته باشد که پیشرفت‌های توسعه شبکه مخابرات به توسعه روستاها منجر شد.

معاون اول رئیس‌جمهور با تأکید براینکه اگر در فناوری‌های پیشرفته به جایگاه

برتر برسیم به سایر بخش‌ها نیز کشیده می‌شود، تصریح کرد: در طول دهه‌های گذشته در حوزه‌های فناوری‌های پیشرفته به دستاوردهای ارزشمندی رسیده‌ایم اما بخشی از فعالیت‌های علمی با تعارف و تنها محدود به ارائه مقالات در کنفرانس علمی بود و توجهی به کاربردی کردن نداشتیم. اگرچه تأسیس مرکزی همانند سازمان سنجش از دور تنها محدود به نگاه ارائه خدمات به مردم بود.

عارف ادامه داد: در فناوری‌های فضایی کشور به این نتیجه رسید که باید در این حوزه تمرکز شویم و برای تولید ماهواره مصباح در آن زمان نیز در کشور دستگاه‌های مختلفی مدعی شده بودند که در نهایت وزارت پست و تلگراف توانست این پروژه را نهایه کند و پس از آن عامل حرکت برای آغاز سایر پروژه‌ها در حوزه فضایی شد، البته فعالیت‌های این حوزه هدف‌های خدمت رسانی به مردم و جنبه راهبردی داشت.

وی با اشاره به اینکه در دهه‌های قبل نظرات مختلفی در کشور در خصوص قرارگیری جایگاه پژوهشگاه فضایی ایران در یک وزارتخانه یا نهاد ریاست جمهوری مطرح می‌شد، گفت: در آن دوران من و سایر متخصصین تلاش کردیم تا پژوهشگاه فضایی به دلیل ماهیت آن از زیر مجموعه نهاد ریاست جمهوری به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بازگردد که این مهم محقق شد.